

Η πειθαρχική δίωξη ως όπλο μετάλλαξης της Ανώτατης Εκπαίδευσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΤΕΛΗΣ*

Η γενικευμένη κρίση του συστήματος και το καθεστώς κατοχής που έχει επιβληθεί στη χώρα με την πολιτική του Μνημονίου επιτάσσουν ραγδαίες αλλαγές και στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Στα πλαίσια αυτού του καθεστώτος, επιχειρείται μια βίαιη, δικτατορικού τύπου μετάλλαξη, ώστε μέσω αλλαγών στη διοικητική δομή, στις λειτουργίες, στο περιεχόμενο και στον προσανατολισμό της έρευνας και της διδασκαλίας, να οδηγηθεί η επιστήμη και το πανεπιστήμιο σε πλήρη υπαγωγή στο κεφάλαιο και στους εκάστοτε πολιτικούς εκφραστές του.

Είμαι εντεταλμένος να διδάσκω φιλοσοφία, και η φιλοσοφία απαιτεί συνειδητή αξιοπρεπή στάση ζωής, απαιτεί κριτική επιστημονική διάγνωση των τεκταινόμενων και των προοπτικών, αποκάλυψη της αλήθειας (χωρίς συμβιβασμούς έναντι των εκάστοτε πολιτικά και οικονομικά ισχυρών) και αγώνα για τη χειραφέτηση της ανθρωπότητας. Όσα χρόνια υπηρετώ ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, προσπαθώ αυτές οι αρχές να διέπουν τη ζωή μου, με πλήρη συνείδηση του καθήκοντος και της ευθύνης για το λειτούργημά μου, απέναντι στους νέους και στις οικογένειές τους.

Για τους παραπάνω λόγους, με τις έρευνες, τη διδασκαλία και τις δημόσιες τοποθετήσεις μου, αναδεικνύω τις νομοτέλειες που διέπουν την επιστημονική έρευνα και την τεχνολογική πρόοδο, το τι σημαίνει επιστήμη και παιδεία στην υπηρεσία των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας και όχι ως λεία ιδιοτελών συμφερόντων. Έτσι, μαζί με συναδέλφους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, έχω ταχθεί εναντίον της μεθοδευόμενης ολικής αγοραίας μετάλλαξης επιστήμης και πανεπιστημίου, εναντίον των θεσμικών και εξωθεσμικών μεθοδεύσεων και χειρισμών που κινούνται σε αυτή την κατεύθυνση σε διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Οι φορείς αυτής της μετάλλαξης, δεν αποτολμούν ειλικρινή δημόσια αναμέτρηση επί των επίμαχων ζητημάτων σε επιστημονικό, παιδαγωγικό και πολιτικό επίπεδο (όπου η σαθρότητα θέσεων και προθέσεων και η φαυλότητα των κινήτρων γίνεται καταφανής), αλλά μάλλον επιλέγουν την οδό της δικτατορικής-πραξικοπηματικής επιβολής του «νέου πανεπιστημίου». Σε αυτό το πνεύμα εντάσσονται και πρακτικές στοχοποίησης αντιφρονούντων και αυταρχικού τύπου πειθαρχικής καταστολής προς παραδειγματισμό και συμμόρφωση των υπολοίπων. Ορισμένοι θεωρούν ότι με την τρομοκρατία θα κάμψουν το ηθικό όποιων δεν υποτάσσονται, όποιων διαθέτουν αξιοπρέπεια και αυτοτελή σκέψη, έναντι της «μίας σκέψης» της αγοράς και των κατά τόπους προφητών της. Για αυτούς τους λόγους, δεν θεωρώ τυχαία την μεθοδευμένη από τον μέχρι πρότινος πραξικοπηματικώς ασκούντα τη διοίκηση στο Πολυτεχνείο Κρήτης, κ. Ι.Γρυσπολάκη εναντίον μου πειθαρχική δίωξη.

Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο των μελών (Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού) Δ.Ε.Π. δεν είναι ενδοϋπηρεσιακό όργανο. Είναι μια σύνθεση των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας, που την απαρτίζουν: Οι Πρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού του οικείου Α.Ε.Ι. και ένας Πρύτανης άλλου Α.Ε.Ι. της χώρας, οριζόμενος με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη Δ.Ε.Π. συνιστά η παραβίαση των κείμενων διατάξεων, ιδίως της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., και των αποφάσεων των οργάνων των Ιδρυμάτων, όσο και η παράβαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας ώστε να μη διαταράσσεται η λειτουργία και να μη θίγεται το κύρος του Πανεπιστημίου και των λειτουργιών του.

Εγείρονται λοιπόν ερωτήματα: συνέτρεξαν άραγε λόγοι που κατέστρεψαν ανέφικτη την ειλικρινή επιστημονική, παιδαγωγική και διοικητική διευθέτηση των επίδικων ζητημάτων με πλήρη διαφάνεια εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας, ώστε να παραπεμφθεί το ζήτημα στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο; Συνάδουν άραγε όλα αυτά με τα ακαδημαϊκά δημοκρατικά και συναδελφικά ήθη; Τι μαθήματα δημοκρατίας συνάγουν απ' όλα αυτά οι νέοι μας;

Μέχρι στιγμής δεν γνωρίζω γιατί ακριβώς με κατηγορεί και με παραπέμπει στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο ο κ. Ι. Γρυσπολάκης. Κατά παράβαση της διοικητικής πρακτικής και δεοντολογίας, τα σχετικά έγγραφα έχουν εξαφανιστεί από τον απόρρητο πρωτόκολλο του Ιδρύματος, ενώ ο ίδιος ο κ. Γρυσπολάκης αρνήθηκε να μου δώσει αντίγραφο παραπεμπτηρίου-κατηγορητηρίου. Η όλη πλοκή αποκτά καφκικές διαστάσεις (για να θυμηθούμε το αριστούργημα του Φραντς Κάφκα «Η Δίκη», όπου ο ήρωας Γιόζεφ Κ. διώκεται για ένα έγκλημα που δεν διέπραξε ή τουλάχιστον που δεν γνώριζε ότι διέπραξε, από εξουσιαστικές δομές που επιχειρούν να υποβάλλουν και να επιβάλλουν στον κάθε πολίτη την αίσθηση ότι αυτές οι δομές είναι υπεράνω των δυνάμεών του και ότι κάθε αντίσταση είναι περιττή. Καταπατούν τα δικαιώματά του, του στερούν κάθε διάθεση για αντίσταση, ώστε να τον κάμψουν και να τον συνθλίψουν). Η άρνησή του κ. Ι. Γρυσπολάκη, όχι μόνο να μου κοινοποιήσει τα σχετικά έγγραφα (εμπιστευτικά προς τρίτους και όχι έναντι του έχοντος έννομο συμφέρον) αλλά και να με ενημερώσει σχετικά, κοινοποιώντας τα σε εμένα ως όφειλε, είναι ενδεικτική του όλου καφκικού σκηνικού που εξυφαίνεται...

Από τις ερωτήσεις που μου απύθυνε η Εισαγγήτρια του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου κατά την κατάθεσή μου, μπορώ να εικάσω ότι παραπέμπεται από τον κ. Ι. Γρυσπολάκη με τις εξής τουλάχιστον κατηγορίες: 1. επί δύο έτη έλεγα ότι ανεδείχθη και ασκούσε τη διοίκηση με «εκλογικό» πραξικόπημα, 2. ανέφερα σε συνέλευση ότι έφερε τα ΜΑΤ τον Ιούνιο του 2006 εναντίον των

φοιτητών μας στο κτίριο Παπαδόπετρου, 3. συμμετείχα και ομίλησα δημοσίως σε κατειλημμένους χώρους του Ιδρύματος, 4. απεκάλεσα «στημένο» το εκλεκτορικό σώμα που δεν με ανέδειξε στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή και 5. ότι δόθηκε υπονομεύω μέχρι και το κύρος του Αρχιεπισκόπου Κρήτης!

Η αναφορά μου στο πρόσωπο και στο θεσμικό ρόλο του ως άνω κυρίου, με την έκφραση «ο πραξικοπηματικώς ασκών τη διοίκηση», αφορούσε την από 27.8.08 γνωστή στο πανελλήνιο και κατά τεκμήριο διαβλητή εκλογική διαδικασία ανάδειξης του συνδυασμού του στην πρυτανική αρχή (διαδικασία που χαρακτηρίστηκε από κλοπή και καταστροφή 2 καλπών, περιφρούρηση των άλλων 2 από εξωπανεπιστημιακούς, κ.ο.κ.). Διαδικασία, οι όροι της οποίας έχουν συζητηθεί ευρέως (εντός και εκτός πανεπιστημιακής κοινότητας) και στον τύπο, και επί της οποίας ελήφθη σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το τελευταίο αποφάσισε περί της μη σύννομης διαδικασίας, από την εν μέρει επανάληψη της οποίας, από 16.11.2010 ανεδείχθη άλλη πρυτανική αρχή στο Ίδρυμα. Η δεύτερη κατηγορία, περί εμπλοκής των ΜΑΤ κατόπιν δικής του πρόσκλησης στα γεγονότα του Ιουνίου του 2006 στο κέντρο των Χανίων, έχει φωτιστεί πλήρως από τον τοπικό και αθηναϊκό τύπο. Η τρίτη κατηγορία συνιστά κατάφορη παραβίαση της ελευθερίας του λόγου: κανείς δεν ορίζει το πού, σε ποιο κοινό και με τι θέμα δικαιούται να ομιλεί ο πανεπιστημιακός δάσκαλος. Η τέταρτη κατηγορία, αφορά τη μη αυτοεξαίρεση του εν λόγω κυρίου από το εκλεκτορικό σώμα, ως όφειλε (δεδομένης της δημοσίως και εγγράφως διαπιστωθείσης ιδιόζουσας σχέσης έχθρας προς εμένα), η οποία δεν διασφάλιζε την αμερόληπτη κρίση του οργάνου, στο οποίο δεν προήχθη για μία ψήφο. Η πέμπτη κατηγορία αφορά νύξη μου σε κείμενο περί της βράβευσης του τ. Μητροπολίτη Χανίων από το Ίδρυμα, σε συνάρτηση με το ενδεχόμενο ανψυχίας περί της σωτηρίας της ψυχής κάποιων...

Δηλώνω για άλλη μια φορά, ότι δεν θα κάνω σε κανένα τη χάρη να καταλήξω σαν το συνάδελφο Στέλιο Αλεξανδρόπουλο, τον οποίο οδήγησαν στο θάνατο με τις γνωστές στην πανεπιστημιακή κοινότητα θεσμικές-εξωθεσμικές μεθοδεύσεις και την παράνομη παραπομπή του στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, οι αρχές του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ο συνάδελφος Αλεξανδρόπουλος, μας άφησε μια σημαντική παρακαταθήκη: «... Κάποια στιγμή τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας – διδάσκοντες, φοιτητές, παρατάξεις – θα πρέπει να αναζητήσουμε τρόπους προστασίας του δημοκρατικού Πανεπιστημίου από τις ιδιότυπες πελατείες που διάφοροι «ισχυροί» και ταλαντούχοι πονηροί οικοδομούν στα Πανεπιστήμια και χάριν των οποίων γίνονται ανθρωποθυσίες των «μη ημετέρων»... Το πρόβλημα δεν είναι προσωπικό, είναι θεσμικό και συλλογικό. Αφορά το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας και της κοινωνίας. Αφορά το τι επιστήμη, τι παιδεία θέλουμε και σε ποια κοινωνία. ■

*Επίκουρος καθηγητής φιλοσοφίας Πολυτεχνείου Κρήτης